

***Новак Євген Олександрович**
студент, спеціальність «Автоматизація та
комп'ютерно-інтегровані технології»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: **Калуга Володимир Федорович**,
доктор філософських наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

РОЛЬ МІНІСТЕРСТВА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

Сучасний етап розвитку світової енергетичної сфери характеризується такими процесами, як глобалізація, регіональна інтеграція, збільшення темпів й обсягів торгівлі енергетичними ресурсами між державами тощо. Фактично на даний час енергетика перестала бути виключно внутрішнім питанням окремої держави й набула рис потужного зовнішньополітичного компоненту.

Як відзначають фахівці, наразі ключовими завданнями енергетичної дипломатії є: по-перше, створення умов для глобальної кооперації в енергетичній сфері; по-друге - акумулювання ресурсів для протидії глобальним викликам сьогодення, пов'язаних з енергетичною безпекою, ціновою доступністю енергоресурсів та змінами клімату; по-третє, захист національних інтересів держави через використання широкого спектру зовнішньополітичних інструментів (переговори, лобізм, санкції, ембарго тощо) [1, с. 6].

Реалізацію цих завдань енергетичної дипломатії в Україні забезпечує широке коло суб'єктів, важливе місце серед яких займають центральні органи виконавчої влади, й зокрема Міністерство енергетики України.

Аналіз Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 р. № 507 показує, що його завданнями у зовнішньополітичній сфері є: підготовка інвестиційних проєктів, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, та нагляд за їх реалізацією в паливно-енергетичному комплексі; здійснення міжнародного співробітництва з питань, що належать до компетенції міністерства; розробка пропозицій щодо впровадження міжнародного досвіду, зокрема країн – членів ЄС, у сфері відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів газового палива (підпункти 39, 40 та 61-9 пункту 4 Положення) [2].

Реалізацію цих завдань забезпечують відповідні складові апарату Міністерства енергетики України. Зокрема: директорат стратегічного планування та європейської інтеграції; відділ регуляторної та міжнародно-правової діяльності в рамках юридичного департаменту; відділ двостороннього співробітництва та міжнародних договорів і відділ міжнародної технічної допомоги та співробітництва з міжнародними організаціями та країнами ЄС в рамках управління міжнародних зв'язків [3].

Також, відповідно до п. 10 Положення про міністерство енергетики України, міністр енергетики України наділений повноваженнями щодо ведення переговорів і підписання міжнародних договорів України, а також повинен забезпечувати виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України в питаннях, що належать до компетенції міністерства.

Саме Міністерство енергетики України відповідальне за розробку Енергетичної стратегії України, зобов'язане здійснювати моніторинг її результатів, визначати й координувати заходи з її реалізації. Тим самим даний орган визначає пріоритети у зовнішній енергетичній сфері.

Відзначимо, що Енергетична стратегія України на період до 2050 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 р. № 373-р [4], враховує ті виклики, що постали перед нашою державою. Зокрема наслідки повномасштабного російського вторгнення, посилення ролі енергетичної безпеки та зміцнення стійкості енергосистеми; результати приєднання об'єднаної енергетичної системи України до європейської мережі операторів системи передачі електроенергії (ENTSO-E) та поглиблення інтеграції енергетичної системи України в загальноєвропейську. Враховані й міжнародні зобов'язання України щодо енергоефективності та використання відновлювальних джерел енергії, зменшення викидів парникових газів тощо.

План заходів з реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2050 року [5], проєкт якого оприлюднений Міністерством енергетики України передбачає тісну співпрацю та взаємодію України з міжнародними інституціями у сферах комплексної захищеності інфраструктурних об'єктів енергетичного сектору, забезпечення енергетичної безпеки, інвестування у відновлювальну енергетику, отримання досвіду та новітніх технологій для модернізації об'єктів енергетики тощо.

Таким чином, діяльність Міністерства енергетики України як органу, що формує і реалізує державну політику в енергетичній сфері, водночас забезпечує реалізацію заходів енергетичної дипломатії, що має важливе значення для досягнення Україною енергонезалежності.

Література:

1. Енергетична дипломатія України: аналіз статус-кво та практичні рекомендації. ГО «Діксі Груп», 2021. URL: <https://dixigroup.org/wp-content/uploads/2021/12/energetychna-dyplomatiya-ukrayiny.-doslidzhennya-1.pdf>

2. Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України: постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 р. № 507. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/507-2020-%D0%BF/conv#n9>

3. Структура Міністерства енергетики України. URL: <https://www.mev.gov.ua/taxonomy/term/81?page=0>

4. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 р. № 373-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023-%D1%80#Text>

5. План заходів з реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2050 року: проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України. URL: https://mev.gov.ua/sites/default/files/2024-12/plan-zakhodiv_dodatok_do_proektu_rozporyadzhennya-4.pdf

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.